Regeringsrätten

Rättsfall

Fastigheter gemensam förvärvskälla?

Besvär av TI angående fru E:s inkomsttaxering år 1959. — Fru E. ägde en tredjedel av två fastigheter i Stockholm, belägna i olika församlingar. Återstoden av fastigheterna ägdes till lika delar av två fru E:s syskon. Fastigheterna ansågs icke ha utgjort en förvaltningsenhet i den betydelse som avses i 18 § b) KL jämte därtill hörande anvisningar. De ansågs därför utgöra skilda förvärvskällor. Fru E. hade invänt att samägandet med syskonen automatiskt framtvingat en gemensam förvaltning. Fastigheterna hade således gemensam förvaltare, bokföring och gemensamma inköp. Ekonomiskt sett utgjorde de enligt fru E. för sina tre ägare en helt naturlig enhet. (RR:s utslag den 24/1 1967.)

Anm.: Jämför liknande fall i RÅ 1964 not. 407, 1453 och 1460. (Skattenytt 1964 sid. 413 och 1965 sid. 166). För att flera fastigheter eller fastighetsdelar skall betraktas som en förvaltningsenhet räcker det tydligen inte med att de förvaltas gemensamt. De skall också såsom framgår av anvisningarna till 18 § ekonomiskt sett framstå som en naturlig enhet. Detta är tydligen mera sällan fallet vid en och samma persons innehav av flera hyresfastigheter enligt RR:s ganska stränga tolkning. Fastigheterna anses i allmänhet utgöra skilda ekonomiska objekt. Att de stundom kan anses utgöra en enda förvaltningsenhet framgår dock av t. ex. RÅ 1957 ref. 15, där fråga var om en stiftelses innehav av flera fastigheter..

Kostnad för dammanläggning

Besvär av TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1959. — J. hade tillsammans med en kompanjon bedrivit en snickerirörelse, för vilken vattenkraft använts från en dammanläggning. Då denna var av trä och blivit bristfällig på grund av röta, hade anläggningen år 1958 utbytts mot en ny av betong. Kostnaden härför hade uppgått till 6.104 kr. Kostnaden för en ny av trä vilken var likadan som den förra beräknades till 50—60 % av kostnaden för betonganläggningen. Vid beräkning av hela underskottet i rörelsen hade avdrag yrkats för beräknade kostnader för ombyggnad av den tidigare dammanläggningen av trä med 3.104 kr. — TN vägrade men PN godkände avdraget. — Hos KR yrkade TI att avdraget skulle vägras men att j. och kompanjonen tillsammans skulle medges avdrag för utrangering av den äldre byggnaden med 200 kr. — KR biföll TI:s yrkande.

RR lämnade J:s besvär häröver utan bifall och yttrade: Enär dammanläggningen såsom KR funnit får anses utgöra byggnad, må avdrag för ifrågavarande ombyggnadskostnader följaktligen icke åtnjutas i annan form än genom årliga värdeminskningsavdrag. I målet har emellertid icke förebragts sådan utredning att på grund därav kan bedömas, huruvida och i vad mån dylikt värdeminskningsavdrag må åtnjutas redan under nu ifrågavarande beskattningsår. (RR:s utslag den 18/1 1967.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

Ersättning för avstådd förköpsrätt till arrenderad fastighet: ej skattepliktig inkomst

Besvär av TI angående arrendatorn L:s inkomsttaxering år 1960. — L., som enligt kontrakt av år 1955 arrenderade en jordbruksfastighet av sin broder, hade enligt kontraktet förköpsrätt till fastigheten vid arrendetidens utgång den 14/3 1961, därvid köpeskillingen skulle utgöra 110.000 kr. Med hänsyn till en planerad väganläggning förvärvades dock fastigheten av lantbruksnämnden, varvid L. enligt avtal den 9/9 1959 mellan nämnden, jordägaren och L. mot en ersättning av 35.000 kr avstod från förköpsrätten till fastigheten. Av avtalet framgick bl. a. att arrendet skulle fortlöpa även sedan lantbruksnämnden övertagit fastigheten. — PN beskattade L. för beloppet 35.000 kr såsom inkomst av jordbruksfastighet. — KR, där L. framhöll bl. a. att han vid arrendeavtalets ingående inte vetat att fastigheten skulle tas i anspråk för motorväg, undanröjde beskattningen. — Häri gjorde RR ej ändring, enär beloppet 35.000 kr utgjorde ersättning för att L. avstått från förköpsrätten till den arrenderade fastigheten och beloppet med hänsyn härtill och till omständigheterna i övrigt i målet icke är att hänföra till skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 5/10 1966.)

Anm.: Jämför bl. a. RÅ 1961 not. 786 (Skattenytt 1961 sid. 360) och RÅ 1958 ref. 33 (Skattenytt 1959 sid. 20).

Gröda som utan vederlag övertagits vid arrendeupplåtelse till söner

Besvär av hemmansägaren O. angående inkomsttaxering år 1959. — O. hade per den 1/1 1958 arrenderat ut sitt jordbruk till två söner och utan ersättning till dem överlåtit inneliggande gröda, vars värde beräknades till 16.000 kr. Av grödan sålde sönerna för 7.817 kr som de deklarerade som intäkt. Resten förbrukades som foder på gården. TN och PN beskattade O. för värdet av inneliggande gröda med 16.000 kr. KR: ej ändring. — RR undanröjde dock beskattningen och yttrade: Utredningen får anses utvisa att O. vid ifrågavarande nyttjanderättsupplåtelse utan vederlag överlåtit inneliggande gröda till sönerna. O. kan emellertid icke anses genom denna överlåtelse ha tillgodogjort sig värdet av gåvan under sådana omständigheter, att han därigenom åtnjutit skattepliktig intäkt. (RR:s utslag den 1/12 1966.)

Anm.: Jämför t. ex. Rå 1948 ref. 60 och 1950 ref. 27. Se även Skattenytt 1958 sid. 45—47 (Mutén).

Statligt bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånefond

Besvär av lantbrukaren G. angående inkomsttaxering år 1963. Ett belopp av 1.500 kr, som G. fått från lantbruksstyrelsen som bidrag till återbetalning av jordbrukets maskinlånefond, ansågs icke utgöra för G. skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 18/1 1967.)

Förvärvningspremie

T. ansågs vid 1958 års taxering skattskyldig för ett belopp av 2.500 kr som han fått från lantbruksstyrelsen såsom s. k. förvärvningspremie för en hingst som han tidigare ägt, trots T:s invändning att premien var att anse såsom minnespeng eller gåva. (RR:s utslag den 31/1 1967.)

Anm.: Förvärvningspremie utgår för staten tillhöriga hingstar av lägst 10 års

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

ålder, som fötts hos enskilda personer och som visat sig vara utmärkta förvärvare. Premien utgår till den person hos vilken hingsten är född. Att sådana premier är skattskyldiga har tidigare fastslagits av RR, se RN 1955 nr 2:5.

Anskaffande av traktor i stället för häst — rätt beskattningsår?

Besvär av TI angående lantbrukaren B:s inkomsttaxering år 1959. — Vid 1959 års taxering upptog PN till beskattning ett belopp av 1.308 kr, som B. fått för en under 1958 såld häst men vägrade honom ett med 2.500 kr yrkat avdrag för minskning av hästbeståndet på grund av traktorköp år 1957. — Hos KR yrkade B. att erhålla avdraget eller, om yrkandet inte kunde bifallas, att likviden 1.308 kr skulle förklaras utgöra skattefri realisation. — KR meddelade följande utslag: I målet är upplyst, att B. vid 1958 års inkomsttaxering erhållit avdrag i anledning av traktorköpet år 1957 med 2.500 kr, motsvarande beräknad anskaffningskostnad för inköp av en arbetshäst, samt att år 1957 uppburen köpeskilling för en då försåld häst upptagits till beskattning vid 1958 års taxering. Med hänsyn härtill och då i målet icke bestritts att den år 1957 inköpta traktorn ersatt både den i omedelbart samband med traktorköpet försålda och den år 1958 avyttrade hästen, får B. oavsett att traktorköpet skett under tidigare beskattningsår än det nu ifrågavarande anses berättigad till avdrag för beräknad återanskaffningskostnad för ytterligare en arbetshäst. På grund av vad sålunda anförts och som skäligheten i och för sig av det nu yrkade avdraget å 2.500 kr icke ifrågasatts finner KR etc.

RR — där TI yrkade fastställelse av PN:s beslut — yttrade: Enär det yrkade avdraget å 2.500 kr icke motsvaras av någon utgift, som B. under år 1958 haft för anskaffande av dragkraft för jordbruket, kan avdraget icke medges vid 1959 års taxering. Med hänsyn till omständigheterna i målet finner emellertid RR att likviden för den år 1958 sålda hästen icke bör upptagas såsom skattepliktig intäkt för B. (RR:s utslag den 10/11 1966.)

Ersättningsanskaffning avseende arrenderade inventarier

Besvär av arrendatorn W. angående inkomsttaxering år 1958. Vid beräkning av W:s inkomst av jordbruksfastighet medgav PN avdrag med 2.000 kr som avsåg en under beskattningsåret verkställd avbetalning på en tidigare inköpt traktor. PN motiverade avdraget med att traktorn ersatt en jordägaren tillhörig traktor. Däremot vägrade PN med ytterligare 9.463 kr yrkade avdrag, därav 4.291 kr avsåg avbetalning under året på en skördetröska och 5.172 kr inköp av vissa traktortillbehör. PN konstaterade att, ehuru W. arrenderat vissa inventarier och redskap, han torde vara oförhindrad att anskaffa egna. Det hade enligt PN icke visats att de under året inköpta inventarierna ersatte några jordägaren tillhöriga inventarier.

KR — där W. yrkade avdrag med ytterligare 9.463 kr — utlät sig enligt följande: W. arrenderar sedan år 1950 ifrågavarande jordbruksfastigheter med levande och döda inventarier. Enligt ett den 13/4 1950 upprättat syneinstrument skulle W. övertaga bland annat ett tröskverk och två självbindare. Värde har åsatts, vad sålunda lämnats. Jämlikt 2 kap. 24

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

§ lagen om nyttjanderätt till fast egendom är arrendatorn pliktig att under arrendetiden städse å fastigheten hålla sådana lösören, motsvarande för vartdera slaget i värde vad han mottagit. Dessa lösören skola utan särskilt förbehåll tillhöra jordägaren, ändå att andra sättas i stället för dem, som blivit lämnade. Såvitt handlingarna i målet utmärka ersätter skördetröskan ett tröskverk och två självbindare. Skördetröskan får således anses tillhöra jordägaren, i följd varav W. bör tillerkännas härutinnan yrkat avdrag, 4.291 kr. Däremot hade W. enligt KR icke visat fog för sin talan i övrigt.

RR ansåg emellertid W. vara berättigad till fullt avdrag och yttrade: I målet är ostridigt att W. vid tillträdet av arrendet av jordägaren för nyttjande mottagit denne tillhöriga redskap, avsedda till jordbruksfastigheternas bruk, samt att W. gentemot jordägaren förbundit sig att å fastigheterna städse hålla sådana redskap i enlighet med vad därom stadgas i 2 kap. 24 § lagen om nyttjanderätt till fast egendom. Vad i målet förekommit ger icke anledning till annat bedömande än att de traktortillbehör varom i målet är fråga ingått i det redskapsbestånd, till vilket jordägaren i enlighet med avtalet med W. har sådan rätt som avses i nämnda lagrum. Inköpskostnaden för traktortillbehören, tillhopa 5.172 kr, får på grund härav anses såsom en för W. avdragsgill driftkostnad. (RR:s utslag den 10/11 1966; en ledamot av RR var skiljaktig och anförde; Av vad i målet förekommit får anses framgå, att vid beskattningsårets utgång värdet å döda jordbruksinventarier för fastigheternas bruk, även bortsett från de nyuppsättningar, för vilka W. i besvären yrkat avdrag, avsevärt översteg värdet av enahanda inventariebestånd vid arrendets övertagande. Vid sådant förhållande och enär W. icke förebragt någon omständighet, på grund varav jordägaren skulle vara skyldig att vid W:s frånträde av arrendet övertaga inventarier utöver vad i 2 kap. 24 § lagen om nyttjanderätt till fast egendom stadgas, finner jag avdrag för kostnaden för ifrågavarande nyuppsättningar icke kunna medgivas och lämnar därför besvären utan bifall.)

Anm.: Se även t. ex. RÅ 1963 ref. 1 (Skattenytt 1963 sid. 194).

Arrendators kostnad för spannmålssilo i jordägarens logbyggnad

Besvär av TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1959. — J., som sålt sin jordbruksfastighet till sina barn och därefter arrenderat densamma, yrkade avdrag för kostnaden för uppförande av en spannmålssilo med 16.829 kr. Silon hade uppförts inne i en logbyggnad i direkt anslutning till ett magasinsutrymme. Silon var 8 meter hög med 4 fickor för omkring 100.000 kg spannmål och var uppförd på järnstativ som var fastgjutet i golvet samt bestod av träreglar med väggar av enbart 5 mm tjocka plywoodplattor, hopsatta med spikförband. Enligt uppgift var en demontering och återuppsättning av plywooden inte genomförbar och förstördes plywoodplattorna helt vid demontering. — TN vägrade men KR medgav J. avdrag för silokostnaden. — RR yttrade: Av den i målet förebragta utredningen framgår ej, att siloanläggningen infogats i logbyggnaden på sådant sätt, att dess borttagande skulle förorsaka väsentlig skada å logbyggnaden. Äganderätten till siloanläggningen kan vid sådant förhåll-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

ande icke anses ha övergått på ägaren till jordbruksfastigheten. J. äger därför icke att på en gång åtnjuta avdrag för hela kostnaden för siloanläggningen. På grund härav och då J. icke visat sig berättigad till högre avdrag för värdeminskning än PN medgivit, finner RR etc. (RR:s utslag den 22/11 1966.)

Anm.: Jämför RÅ 1960 not. 1407 (Skattenytt 1961 sid. 93), samma utgång.

Stängselersättning vid nyttjanderättsupplåtelse för obegränsad tid

Besvär av hemmansägaren C. angående inkomsttaxering år 1958. — PN beskattade inte ett belopp av 843 kr som C. uppburit såsom stängselersättning i samband med omläggning av en riksväg. — Hos KR yrkade TI att beloppet skulle upptas till beskattning. — KR biföll yrkandet, enär stängselersättningen på grund av i målet förekomna omständigheter måste anses avsedd att täcka för C. avdragsgilla kostnader och förty utgjorde för honom skattepliktig intäkt. — RR yttrade: Enligt punkt 5 anv. till 21 § KL är engångsersättning vid upplåtelse av nyttjanderätt för obegränsad tid icke att räkna såsom intäkt av jordbruksfastighet. Såvitt handlingarna utvisar, föreligger icke skäl att betrakta det i målet avsedda, å stängsel belöpande ersättningsbeloppet såsom annat än sådan engångsersättning som nyss sagts, så mycket mindre som utgifterna för uppförande av de nya stängsel, som vid ersättningens beräknande funnits påkallade av vägomläggningen, icke kan anses såsom avdragsgilla omkostnader för fastighetens drift. På grund härav fastställde RR PN:s beslut. (RR:s utslag den 10/11 1966.)

Brunnsborrning

Besvär av hemmansägaren K. angående inkomsttaxering år 1958. — K., som sedan 1952 saknat brukbart vatten på sin jordbruksfastighet och därför måst hämta vatten från en annan fastighet, hade borrat efter nytt vatten på tre olika platser på sin fastighet men inte lyckats finna användbart vatten. K. yrkade vid beräkning enligt bokföringsmässiga grunder av underskott på fastigheten avdrag för borrningskostnader med 5.090 kr. — TN ansåg att K:s tidigare vattentäkt försämrats av en silo som uppförts 43 meter från vattentäkten och vägrade avdrag. — PN ansåg kostnaderna för de misslyckade borrningarna vara kapitalförlust och vägrade också avdrag. — Hos KR påvisade K. att det vatten som erhölls vid den tredje borrningen efter provtagningen visade samma förorening som i den utrangerade brunnen trots att vattenådern kom från annat håll. — KR biföll ej men RR biföll K:s talan och yttrade: K. får numera anses ha gjort sannolikt att föroreningen av den gamla vattentillgången, vilken såvitt handlingarna utvisar ursprungligen varit i fullgott skick, ej förorsakats av den av K. uppförda siloanläggningen eller eljest berott på omständigheter för vilka han haft att svara. I målet är vidare upplyst att K. numera genom grävning av brunn på ytterligare ett ställe å fastigheten lyckats återställa den tidigare tillgången på brukbart vatten. På grund härav får utgiften å 5.090 kr anses utgöra avdragsgill reparationskostnad. (RR:s utslag den 22/11 1966.)

Värdering av mjölkdjursbesättning

En person X., som tidigare bedrivit jordbruk på sina söners fastighet, hade

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

sedan sönerna sålt denna flyttat över sin nötkreatursbesättning till en av Y. arrenderad fastighet. Y. skulle sköta djuren mot att han fick all mjölk. X. skulle ha alla kalvar. Hos RN anhöll X. om förhandsbesked huruvida hans utgående lager av levande djur vid inkomsttaxeringen skulle värderas enligt gängse regler för varulager i rörelse, dvs. 40 % av anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet efter avdrag med 5 % för inkurans.

RN fann, att ifrågavarande nötkreatursbesättning hölls uppstallad på jordbruksfastighet samt att besättningen icke hade karaktären av omsättningstillgång utan tvärtom utgjorde en typisk mjölkdjursbesättning. På grund härav förklarade RN, jämlikt grunderna för 41 § KL jämte anvisningar till samma paragraf, att värdet av djuren skulle vid inkomsberäkningen upptagas lägst till de värden, som för olika slag av djur i skilda åldersgrupper årligen fastställdes av RN.

RR lämnade X:s besvär häröver utan bifall och yttrade: Även om den av X. bedrivna verksamheten skulle anses hänförlig till rörelse, bör likväl vid beräkning av inkomsten därav kreatursbesättningen på grund av dess särskilda natur icke behandlas på annat sätt än motsvarande tillgångar vid inkomstberäkning för jordbruk enligt bokföringsmässiga grunder. (RR:s utslag den 10/1 1967.)

Minimibeloppet för skogskontoinsättning när skogsfastighet ägs av flera personer

Besvär av TI angående E:s inkomsttaxering år 1960. — E., som tillsammans med två syskon ägde ett par jordbruksfastigheter, uppgav hela nettointäkten av fastigheterna till 1.575 kr och garantibeloppet för dem till 2.630 kr. Vid nettointäktens beräknande hade avdrag skett med 3.500 kr för insättningar på skogskonto under året. För taxering till kommunal inkomstskatt uppgav E. sin andel av garantibeloppet eller 876 kr. — TN följde deklarationen. — TI yrkade höjning med 1.690 kr. PN biföll yrkandet och yttrade: Jämlikt bestämmelsen i 3 § skogskontoförordningen får insättning avseende viss förvärvskälla för ett och samma beskattningsår ej understiga 2.000 kr. E:s del av jordbruksfastigheterna får anses utgöra en särskild förvärsvkälla. Då av det för hela fastigheten yrkade avdraget om 3.500 kr för belopp som insatts på skogskonto på E. belöper endast 1.167 kr, är E. icke berättigad till avdrag härför. — KR däremot, som betraktade de av E. och hans syskon gemensamt ägda fastigheterna såsom en förvaltningsenhet och därför såsom en förvärvskälla, fann inte hinder föreligga för att tillämpa bestämmelserna i skogskontoförordningen. — RR fastställde emellertid PN:s beslut. (RR:s utslag den 8/11 1966.)

Jordstyckningsrörelse

A. Besvär av TI angående förhandsbesked. — X. ägde sedan 1942 en fastighet som omfattade dels ett hemskifte och dels ett utskifte. Från utskiftet hade under åren 1960—1964 sålts 11 tomter. Från hemskiftet hade inga avstyckningar gjorts men för en del av skiftet hade en byggnadsplan fastställts 1961 och för skiftet i övrigt hade förslag till sådan plan upprättats. Hemskiftet hade vidare åsatts särskilt tomt- och industrivärde med hänsyn till planförslaget och tomtexploateringar på angränsande fastigheter. Vid

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

lantmäteriförrättning, som sökts av annan fastighetsägare, hade fråga uppkommit om ägoutbyte berörande hemskiftet och vissa grannfastigheter. Då den mark som skulle frångå X:s fastighet antagligen var mera värd än den mark som skulle tillfalla X. kunde X. tänkas få visst vederlag i pengar och fråga uppkom om ersättningen skulle beskattas. — RN fann att, såvitt visats, det ifrågavarande hemskiftet icke utgjorde omsättningstillgång i någon av X. bedriven rörelse. På grund härav och då förutsättningar för realisationsvinstbeskattning icke förelåg i samband med ägoutbyte, förklarade RN att — om X. erhöll kontant vederlag i anledning av att mark från hemskiftet frångick fastigheten genom ägobyte — vederlaget icke utgjorde för honom skattepliktig intäkt. (Två ledamöter ansåg att hemskiftet i sin helhet — med hänsyn till bl. a. det ringa avståndet mellan fastighetens olika ägoskiften och att mellanliggande mark varit föremål för exploatering — fick anses utgöra omsättningstillgång i en av X. bedriven jordstyckningsrörelse.) — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/11 1966.)

B. Besvär från fru B. angående inkomsttaxering år 1957. — Genom partiellt arvskifte i dec. 1955 efter fru B:s fader tillskiftades fru B. och hennes tre syskon en fjärdedel vardera av viss fast egendom som ingått i dödsboet. Däremot ingick inte av en dödsboet och tidigare av fadern jämte tre andra personer bedriven tomtförsäljningsrörelse i skiftet. I jan. 1956 såldes denna röresle av fru B., hennes syskon samt de tre nämnda fastighetsägarna till kommunen. — RR yttrade: Enligt vad handlingarna i målet ger vid handen har tomtförsäljningsrörelse bedrivits med de av fadern jämte tre andra personer år 1937 förvärvade fastigheterna först av nyssnämnda fyra personer tillsammans fram till faderns död år 1943 och därefter av faderns ursprungliga tre meddelägare och dödsboet efter honom till slutet av år 1955, då det partiella skiftet ägde rum. Med hänsyn till vad sålunda i målet förekommit får det anses att den år 1956 skedda försäljningen — oaktat skiftet — utgör det sista ledet i den år 1937 påbörjade tomtförsäljningsrörelsen. (RR:s utslag den 15/11 1966.)

Köp och försäljning av aktier för egen räkning: rörelse eller ej?

Besvär av TI angående B:s inkomsttaxering år 1961. — I motsats till PN ansåg KR att B:s köp och försäljningar av värdepapper inte var yrkesmässigt bedrivna. Omsättningen av bara de värdepapper som innehafts mindre än två år (ca 20 % av hela innehavet) uppgick till ca 2—4 miljoner kr per år. — RR, där TI anförde besvär, förklarade att i målet icke förebragts sådana omständigheter, att B:s köp och försäljningar av värdepapper var att hänföra till led i av B. bedriven rörelse. En ledamot av RR utvecklade sin mening närmare och anförde: I målet är upplyst, att B. under beskattningsåret inom en del av sitt aktieinnehav verkställt täta försäljningar och inköp. Flertalet aktier inom denna del har sålunda omsatts flera gånger under året. Den handel som B. bedrivit med värdepapper har sålunda i och för sig varit betydande. Det kan även antagas att transaktionerna företagits i syfte att bevara och stärka hans förmögenhetsställning. Utredningen ger emellertid också vid handen, att försäljningarna och inköpen

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

uteslutande skett för B:s egen räkning utan annan kontakt med utomstående än genom bank och fondbörs. De kan vid angivna förhållande — om även storleken av B:s aktieinnehav i övrigt tagas i beaktande — icke anses ha nått en sådan omfattning att verksamheten blir att hänföra till rörelse. (RR:s utslag den 15/11 1966.) Jfr dock RÅ 1951 Fi 1007.

Engångsersättning i stället för tidigare royalty

Besvär av Aktiebolaget SKF angående inkomsttaxering år 1960. — År 1915 bildades AB Volvo som ett dotterbolag till SKF, närmast för att tillverka kullager. Volvos verksamhet nedlades år 1920, varefter bolaget icke drev någon verksamhet fram till år 1926. Då hade tillverkning och försäljning av automobiler påbörjats. Under de närmast följande åren, då Volvos verksamhet gått med förlust, hade SKF finansierat verksamheten och även på annat sätt lämnat tekniskt och kommersiellt stöd åt Volvo. År 1929 träffade bolagen — sedan SKF "under en följd av år bidragit till utvecklingen av den av Volvo startade bilfabrikationen" — avtal, varigenom Volvo förpliktade sig att "för all framtid" till SKF såsom royalty betala 25 kronor för varje av Volvo direkt eller indirekt såld bil eller chassi därtill av Volvos tillverkning. Den 15/12 1959 överenskom bolagen, att 1929 års avtal skulle upphöra att gälla med utgången av år 1959, varjämte Volvo förband sig att till SKF den 2/1 1960 erlägga en engångsersättning för att SKF avstod från sin rätt enligt 1929 års avtal. — MKPN beskattade SKF för engångsersättningen. KR: ej ändring.

RR lämnade SKF:s besvär häröver utan bifall och yttrade: I målet är upplyst, att SKF under åren 1926—1929, då Volvo var dess dotterbolag, bidragit till utvecklingen av den av Volvo startade bilproduktionen genom att lämna detta bolag ekonomiskt, tekniskt och kommersiellt stöd och att SKF för härvid utbetalade bidrag ägt åtnjuta avdrag vid sin taxering. Genom det år 1929 ingånga avtalet har SKF tillförsäkrats kompensation för sitt sålunda lämnade bistånd. Vid nämnda förhållanden finner RR, att avtalet av år 1929 måste betraktas såsom ett led i SKF:s förvärvsverksamhet och att vad som uppburits på grund av avtalet utgör för detta bolag skattepliktig intäkt av rörelse, vare sig det utgått på en gång eller i form av årliga utbetalningar eller delvis årligen och delvis med ett engångsbelopp, vilket utgjort avlösning av framdeles utgående årliga belopp. (RR:s utslag den 8/2 1967.)

Hyresrätt eller goodwill

Besvär av TI angående blomsterhandlaren H. åsatt eftertaxering för år 1959. — H. hade haft en blomsteraffär i lokaler som han hyrt men som ett bolag B. önskade överta. I december 1958 lyckades H. förvärva andra lokaler jämte en där bedriven blomsterhandel mot en ersättning av 50.000 kr, som erlades av bolaget B. Av ersättningen belöpte 45.000 kr på goodwill enligt kontraktet. — PN eftertaxerade H. för uppburen ersättning för hyresrätt med 40.500 kr, därvid avdrag gjorts för bl. a. värdeminskning av goodwill. — Hos KR framhöll H. bl. a.. att det varit fråga om ett rent lokalbyte. Förhandlingarna hade förts direkt mellan bolaget och den tidigare hyresgästen. H. hade fått en check av bolaget att överlämna till denne. — KR förklarade att av utredningen i målet fick

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

anses framgå att det belopp av 45.000 kr, som H. enligt köpekontraktet erlagt för ett såsom goodwill betacknat värde, i realiteten utgjort ersättning för hyresrätt till säljarens affärslokaler. Med hänsyn till vad utredningen gav vid handen angående de omständigheter, under vilka H. förvärvat nämnda hyresrätt och i samband därmed fränträtt hyresrätten till sina affärslokaler, ansåg KR att angivna transaktioner icke medfört att någon skattepliktig inkomst uppkommit för H. Anledning förelåg därför icke att eftertaxera honom för uppburen ersättning för överlåten affärslokal. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/12 1966.)

Anm.: Angående ändrade regler för beskattning av intäkt vid avyttring av hyresrätt och goodwill, se Skattenytt 1967 sid. 208 (Ekman).

Ersättning för filmrätt till visst verk

Besvär av dödsboet efter Selma Lagerlöf angående dödsboets inkomsttaxering år 1960. — Dödsboet efter Selma L., som avlidit 1940, överlät 1959 till ett filmbolag för 50.000 kr filminspelningsrätten t. o. m. år 1964 och visningsrätten t. o. m. år 1972 till "Nils Holgerssons underbara resa". — PN beskattade dödsboet för inkomst genom försäljningen, beräknad till 45.000 kr efter avdrag för omkostnader. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Av handlingarna framgår visserligen, att dödsboet medgivit ensamrätt att inspela, uthyra och visa film, grundad på ifrågavarande litterära verk. Denna rätt är emellertid i olika avseende tidsbegränsad, och parterna förutsåg att förhandlingar skulle kunna upptagas om förlängd tid för visning. Enär vid sådana förhållanden dödsboet icke kan anses ha avhänt sig väsentligen hela det återstående värdet i rätten att förfoga över nämnda verk genom filmatisering, prövar RR rättvist att fastställa KR:s utslag. (RR:s utslag den 2/2 1967; en ledamot av RR åberopade samma skäl för beskattningen som PN anfört, nämligen att filmatiseringsavtalen icke kunde anses innebära avhändelse av väsentligen hela det återstående värdet av upphovsrätten till ifrågavarande litterära verk utan endast som ett led i ett fortlöpande utnyttjande av sagda rätt.)

Anm.: Se även RÅ 1942 ref. 9, 1947 not. 1101—1108, 1958 ref. 44, 1964 not. 1410, 1411 och 1966 not. 243, 244.

Uthyrning eller överlåtelse av inventarier?

Besvär av affärsinnehavarinnan G. angående inkomsttaxering år 1957. — G. sålde genom köpekontrakt den 1/4 1956 sin rörelse till köpmannen Ö. Samma dag upprättades ett såsom arrendekontrakt betecknat avtal avseende de i rörelsen ingående inventarierna. I avtalet bestämdes bl. a. att Ö. för de kontraherade inventarierna, vilka kontraktsdagen av parterna värderats till 15.000 kr och av köparen skulle tillträdas den 1/4 1956, från och med den 1/1 1957 skulle erlägga ett årligt arrende om 2.000 kr, vilket skulle erläggas med 500 kr kvartalsvis i förskott, att Ö. efter den 1/1 1962 skulle vara berättigad och förpliktad att övertaga inventarierna till dåvarande värde, beräknat efter en årlig värdeminskning av 10 procent, om uppsägning av avtalet skedde från endera parten sex månader i förväg, att Ö. under avtalets bestånd icke ägde utlåna, uthyra, försälja, pantsätta eller på annat sätt avhända sig inventarierna samt att Ö:s borgenärer under nämnda tid icke ägde erhålla utmätning av inventarierna.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

PN inkomstbeskattade G. för summan av de fram till den 1/1 1962 avtalade arrendeavgifterna och förmögenhetsbeskattade henne för det beräknade inlösningsvärdet för inventarierna. — Hos KR gjorde G. gällande att avtalet beträffande inventarierna inte avsåg försäljning utan arrende. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17/1 1967.)

Anm.: Enligt 1 § andra st. lagen om avbetalningsköp skall hyresavtal anses som avbetalningsköp, om det finnes vara åsyftat att mottagaren av godset skall bli ägare av detsamma.

Pension till VD:s änka som är huvudaktieägare

Besvär av Aktiebolaget K. angående inkomsttaxering år 1963. — Bolagets verkställande direktör H., som avlidit 1955 och efterlämnat änka och en son, hade under åren 1950—1955 haft ca 93.000 kr i årslön. Under 1962, då änkan och sonen till lika delar ägde alla aktier i bolaget utom två, utbetalade bolaget till änkan ett som änkepension betecknat belopp av 24.000 kr, för vilket bolaget yrkade avdrag. — TN och PN vägrade avdrag för 4.000 kr därav som ansågs utgöra förtäckt utdelning. — KR: ej ändring. — RR förklarade dock bolaget berättigat till avdrag även för beloppet 4.000 kr. (RR:s utslag den 25/1 1967.)

Nedskrivning av varulager

A. Besvär av Aktiebolaget S. K. angående inkomsttaxering år 1961. — Bolaget, vars räkenskapsår omfattade kalenderåret, bedrev konfektyrtillverkning. I samband med taxeringsrevision konstaterades att bolaget enligt en faktura av den 28/11 1960 av en stärkelsefabrik köpt ett parti om 81 ton normalglykos som levererats under hand under 1961 fram till den 8/7 1961. I bokslutet den 31/12 1960 hade bolaget nedskrivit värdet av glykospartiet med 60 % eller med 46.656 kr. Enligt uppgift från fabriken hade partiet vid sistnämnda tidpunkt inte förvarats avskilt från annat gods och fabriken hade inte haft någon fordran på bolaget. Vidare hade bolaget under hösten 1960 importerat 42,5 ton sötmandel och 10 ton hasselnötskärnor, vilket parti i bokslutet nedskrivits med 60 % eller med 158.154 kr. Hela detta varuparti såldes den 23/1—18/2 1961 till ett närstående företag för 266.740 kr. Enligt granskningsmannen borde, då bolaget inte handlade med kolonialvaror, det bokförda partiet inte betraktas som varulager i rörelsen. — Hos MKPN yrkade allmänna ombudet höjning av bolagets taxering med bl. a. de båda belopp, varmed nedskrivning skett. — MKPN biföll yrkandet och KR gjorde ingen ändring häri.

Bolaget klagade hos RR som yttrade: Det glykosparti varom i målet är fråga har vid beskattningsårets utgång icke blivit av bolaget omhändertaget på sådant sätt att partiet kan anses ha ingått i bolagets varulager. Såsom KR funnit har bolaget därför icke varit berättigat till avdrag för nedskrivning av värdet av detta parti. Vidkommande det av bolaget inköpta och till bolaget levererade partiet av mandel och hasselnötskärnor finner RR omständigheterna i målet icke utgöra tillräcklig grund för att förvägra bolaget rätten att i beskattningshänseende tillgodoräkna sig nedskrivning av varupartiets värde. (RR:s utslag den 19/10 1966)

B. Besvär av F. & F. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1961. — Bolaget, vars räkenskapsår omfattade tiden

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

den 1/4—den 31/3, bedrev grosshandel med kolonial- och trävaror, papper, kemikalier m. m. I samband med taxeringsrevision konstaterades att bolaget enligt faktura den 23/3 1960 köpt ett parti skogsfågel, som förvarades i Stockholms frihamn. I sitt bokslut den 31/3 1960 nedskrevs partiets värde med 60 % eller med 97.134 kr. Partiet såldes tillbaka till säljaren den 15/6 1960 för inköpspriset jämte 6 % ränta under 82 dagar. Hos PN yrkade TI att avdrag skulle vägras för nedskrivningen. — PN biföll yrkandet. — KR: ej ändring, enär ifrågavarande varuparti icke vid beskattningsårets utgång ingått bland tillgångar, avsedda för omsättning eller förbrukning i bolagets rörelse, samt förhållande eljest icke förekommit, som berättigade bolaget till den gjorda nedskrivningen. — RR fann emellertid i målet förekomna omständigheter icke utgöra tillräcklig grund för att förvägra bolaget rätten att i beskattningshänseende tillgodoräkna sig nedskrivning av värdet av ifrågavarande varuparti. (RR:s utslag den 19/10 1966.)

Ändring av bokslut

Ett bolag hade år 1964 deklarerat nettointäkt av rörelse för räkenskapsåret 1/7 1962—30/6 1963 till 11 kr. — I samband med taxeringsrevision anmärkte granskningsmannen bl. a. att bolaget inte deklarerat inkomstposter å 16.938 kr. Genom felräkning och felföringar hade rörelsens resultat nedbringats med 203.376 kr. Inköp av inventarier för 6.822 kr hade bokförts som omkostnad. Å andra sidan borde bolaget tillgodoföras avdrag för värdeminskning av nämnda inventarier med 1.364 kr samt av tidigare år anskaffade inventarier med 920 kr. Rörelsens nettointäkt borde höjas med sammanlagt 226.188 kr. — Bolaget medgav i erinringar att nettointäkten beräknades till 172.530 kronor, samt anförde bl. a.: Bokslutet för ifrågavarande räkenskapsår hade gjorts om, och en ny självdeklaration hade upprättats på grundval av det nya bokslutet. Därvid hade ytterligare avdrag yrkats för icke utbetalda semesterersättningar med 45.400 kr, vilket belopp icke medtagits i det ursprungliga bokslutet. Vidare hade i det nya bokslutet upptagits skuld till Riksförsäkringsverket för arbetsgivareavgifter, 7.600 kr. Slutligen hade räkenskapsenlig avskrivning å inventarier gjorts med 2.022 kr i stället för i granskningspromemorian föreslagen avskrivning å 1.364 kr. Den vid taxeringsrevisionen föreslagna höjningen borde således nedsättas med (45.400+7.600+658=) 53.658 kronor. — Hos PN vidhöll TI att bolaget borde taxeras för en beskattningsbar inkomst av 226.190 kr. Han åberopade till stöd för sin talan vad som framkommit vid granskningen av bolagets räkenskaper. Det ändrade bokslutet borde icke läggas till grund för taxeringen, enär en ändring av bokslut icke borde godtagas, om avsikten med densamma vore att eliminera verkningarna av en sådan höjning av taxering, vilken föranletts av att den skattskyldige begått brott mot skattestafflagen (jämför Riksskattenämndens meddelande år 1958 nr 3:1). Sistnämnda förhållande finge anses föreligga i nu förevarande fall. — PN biföll TI:s yrkande allenast på det sätt att den nya deklarationen lades till grund för taxeringarna i följd varav bolaget taxerades för en beskattningsbar inkomst av 172.530 kronor.

KR, där TI fullföljde sin talan, yttrade: Bolaget får på så sätt PN funnit

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

anses berättigat att i enlighet med det nya bokslutet åtnjuta avdrag för ifrågavarande skulder vid beskattningsårets utgång den 30/6 1963, nämligen för semesterersättning, 45.400 kr, och för arbetsgivaravgifter, 7.600 kr. Den i det nya bokslutet verkställda höjda avskrivningen å inventarier, 658 kr, får med hänsyn till vad i målet förekommit antagas huvudsakligen ha haft till syfte att nedbringa den höjning av deklarerad inkomst som eljest skulle ha skett. Det nya bokslutet hade vid angivna förhållande icke bort i detta hänseende godtagas vid taxeringen. På grund av det anförda fann KR att taxeringen skulle bestämmas till 173.180 kr, beskattningsbar inkomst. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 18/10 1966.)

Rätt beskattningsår för fordran på grund av avbrottsförsäkring

Besvär av TI angående B:s inkomsttaxering år 1962. — B., som drivit hotellrörelse, hade på grund av brand den 6/2 1961 i den fastighet där rörelsen bedrevs tvingats upphöra med rörelsen. Under samma år betalade försäkringsbolaget ut ersättning för skada på inventarier och lager. En ersättning på grund av avbrottsförsäkring, 9.891 kr, utbetalades dock först den 9/2 1962. — PN beskattade likväl på yrkande av TI detta senare belopp vid 1962 års taxering. — B. yrkade att beloppet skulle beskattas först vid 1963 års taxering och uppgav att det vid 1961 års bokslut inte ens varit klart hur stor ersättningen på grund av avbrottsförsäkringen skulle bli. — KR undanröjde beskattningen av det nämnda beloppet vid 1962 års taxering, enär sådana omständigheter icke förekommit i målet att B. kunde anses skyldig redan för beskattningsåret 1961 redovisa beloppet 9.891 kr som inkomst. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 22/11 1966.)

Återförd lön

Besvär av ingenjören K. angående inkomsttaxering år 1958. — K. taxerades av TN för ett belopp av 29.619 kr som han uppgivit i sin deklaration enligt löneuppgift från ett bolag i vilket han ägde aktiemajoriteten. I en skrift den 14/8 1959 yrkade K. att beloppet skulle undantas från beskattning, då bolaget i sitt bokslut för den 30/6 1958 återfört lönedebiteringen med ifrågavarande belopp. Bolaget hade i stället avräknat beloppet å en bolagets skuld till K., enär bolagets ekonomiska ställning blivit så dålig att bolaget annars måst träda i likvidation. — PN lämnade yrkandet utan bifall. — KR: ej ändring. — RR undanröjde emellertid beskattningen, enär med hänsyn till bolagets ekonomiska ställning och övriga i målet upplysta särskilda förhållanden ifrågavarande belopp icke kunde anses ha utgjort för K. skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 31/1 1967.)

Anm.: Jämför RÅ 1946 not. 1100 (avdrag för återbetalning av för hög lön) och 1964 not. 122 (ej beskattning av förskott för vilket återbetalningsskyldighet inträtt).

Bolagsdirektörs studieresa utomlands

Besvär av direktören C. angående inkomsttaxering år 1959. — C., som var verkställande direktör och huvudaktieägare i ett större herrkonfektionsföretag i landsorten, gjorde under 1958 en resa i U.S.A. under 55 dagar. Under resan, som gick till städer på både ost- och västkusten och andra håll, studerade B. varuhus, shoppingcenters och detaljaffä-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

rer inom den egna branschen. Enligt C. var nämligen en anledning till resan att få uppslag för att möta befarad konkurrens från ett par stora varuhus, som skulle byggas i närheten av C:s företag. Efter hemkomsten hade med ledning av vunna erfarenheter planlagts och genomförts en omorganisation, bl. a. inrättande av en ny damavdelning och en cafeteria samt en särskild avdelning för gossar och en för unga män. En rulltrappa hade byggts och skyltfönstren hade ändrats. Bolaget hade belastats för resekostnaderna, tillhopa 17.288 kr, därav 12.100 kr traktamenten och 4.887 kr resekostnader (flyg). — TN beskattade C. för hela beloppet 17.288 kr. — PN medgav avdrag för resekostnader och fördyrade levnadskostnader i samband med resan med 11.000 kr. TI yrkade att avdrag skulle vägras helt eller medges med högst 5.000 kr. C yrkade att få avdrag med hela beloppet 17.288 kr. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 16/11 1966).

Avdrag för bilresa mellan bostad och arbetsplats trots att icke skattepliktig bortaliggningsersättning utgått

Besvär av skogsarbetaren N. angående inkomsttaxering år 1960. — N., som var fast anställd vid domänverket, hade under 1959 haft 12.813 kr i inkomst av anställning, därav 956 kr avsåg bortaliggningsersättning. N. yrkade avdrag för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats under 274 dagar och en körsträcka av 1.370 mil med 2.329 kr efter 1:70 kr för mil. — PN beskattade ej beloppet 956 kr och vägrade avdrag för bilkostnaderna. — KR beskattade ej heller beloppet 956 kr men medgav avdrag för hemresor med skäliga 300 kr.

RR yttrade: Med hänsyn till upplysta förhållanden får bortaliggningsersättning anses likställd med av domänverket anvisad traktamentsersättning, vilken jämlikt 32 § 3 mom. KL icke skall upptagas som skattepliktig intäkt för N. Emellertid har N. enligt vad obestritt uppgivits i målet icke bott på arbetsplatsen utan varje dag färdats med egen bil mellan sin familjebostad och arbetsplatsen. N. får därför och med hänsyn till omständigheterna i övrigt anses äga att jämlikt punkt 4 anv. till 33 § KL för dessa resor avdraga skälig kostnad, vid vars bedömning hänsyn dock skall tagas till den icke skattepliktiga bortaliggningsersättningen. Denna bör enligt den senast av domänverket lämnade uppgiften beräknas till 956 kr. Resekostnaden bör i brist på fullständig utredning uppskattas till 2.000 kr, varifrån skulle avgå den skattefria ersättningen 956 kr. (RR:s utslag den 29/11 1966.)

Vistelse utomlands

Besvär av gruvarbetaren L. angående inkomsttaxering år 1959. — L. hade arbetat i blygruvorna på Grönland tiden 3/2 1957 — 3/5 1958 med avbrott för semester i Sverige 3/12 1957—24/2 1958.

RR yttrade: L:s ifrågavarande inkomst av arbete på Grönland får med hänsyn till i målet upplysta omständigheter antagas ha härrört från ett och samma anställningsförhållande, som varat mer än ett år med allenast tillfälligt avbrott vid årsskiftet 1957/1958. Under berörda anställningstid kan L. icke anses ha varit bosatt i Sverige och är därför icke skattskyldig här i riket för nämnda inkomst. RR finner förty skäligt att, med iakttagande av, att L. är berättigad till

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

allmänt avdrag för försäkringspremier och ortsavdrag endast för den tid han varit här i riket bosatt, nedsätta taxeringarna etc. (RR:s utslag den 29/11 1966.)

Anm.: Se Skattenytt 1967 sid. 65 ang. de nya skattskyldighetsbestämmelserna. (Pehrson).

Försäljning till aktieägare av revers för pris under verkliga värdet — lön eller förtäckt utdelning?

Besvär av TI angående L. & Co Aktiebolag inkomsttaxering år 1958. — Bolaget hade år 1953 som likvid för en fordran fått en revers på ett nominellt belopp i dollars som motsvarade ca 44.000 kr. Reversen förföll till betalning i mars 1957 och hade av bolaget före beskattningsåret 1956—57 nedskrivits till noll. Under nämnda beskattningsår sålde bolaget reversen till direktören R. för 22.000 kr samtidigt som denne till aktieägare i bolaget sålde sina aktier i bolaget och tillerkändes en årlig pension av ca 10.600 kr för år. R., som varit verksam i bolaget mer än 25 år, hade under de tre föregående beskattningsåren haft en årslön av ca 40.000 kr.

PN beskattade bolaget, utom för köpeskillingen för reversen på 22.000 kr, för ytterligare 22.000 kr, motsvarande skillnaden mellan reverssumman och köpeskillingen. PN ansåg nämligen att, då fordringen enligt reversen visat sig ha fullt värde, nedskrivningen fick anses återvunnen.

KR nedsatte bolagets taxeringar med 22.000 kr med motivering att bolaget med hänsyn till R:s tidigare anställning och till övriga omständigheter fick anses berättigat till avdrag såsom för löne- eller pensionskostnad för skillnaden mellan reversens värde och försäljningspriset och att försäljningen av reversen till R. därför inte tillfört bolaget någon skattpliktig inkomst utöver köpeskillingen.

RR konstaterade emellertid att av utredningen fick anses framgå att ifrågavarande i bolagets bokföring helt avskrivna reversfordran ägde sitt fulla nominella värde när bolaget sålde den till R. för halva detta värde samt att försäljningen skedde i samband med R:s försäljning av 48 av de 100 aktierna i bolaget. På grund härav och då i målet ej ens påståtts, att försäljningen av reversen till R. för halva värdet varit avsedd som en löne- eller pensionsförmån för honom, fick med sistnämnda försäljning fastmera antagas ha avsetts att vid avvecklingen av R:s delägarskap i bolaget tillföra honom hans andel i bolagets dolda vinstmedel. (RR:s utslag den 1/2 1967.)

Ränta som inte betalats kontant

Besvär av fru T. angående inkomsttaxering år 1963. — Fru T. hade vid arvskifte efter sin man, som avlidit 1955, tillskiftats egendom mot att hon åtog sig skuld till två barnbarn på 30.000 kr var med 8 % ränta. Räntan hade enligt överenskommelse varje år lagts till kapitalet, som vid utgången av 1962 uppgick till 51.414 kr. Därvid hade fru T. för varje gång utfärdat nya skuldebrev. PN vägrade avdrag för 1962 års ränta, enär den icke betalats kontant utan lagts till kapitalet. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Omständigheterna i målet ger vid handen, att det redan vid uppkomsten av skulden till barnen avtalats att den årliga räntan icke skulle erläggas kontant utan i stället läggas till kapitalet. Den omständigheten att årligen utfärdas nya skuldebrev, innefattande jämväl senast upplu-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09

pen årsränta, kan vid sådant förhållande icke medföra, att räntan må anses utbetalad. Avdrag för ifrågavarande räntebelopp kan därför icke medges vid nu förevarande taxering. (RR:s utslag den 2/2 1967.)

Anm.: Se RÅ 1958 ref. 51 (Skattenytt 1959 sid. 155), där avdrag inte medgavs för skuldförd ränta men väl ränta som betalts kontant (trots att den senare räntan lånats upp av långivaren — ett bolag i vilket låntagaren ägde aktier).

Fastighetsöverlåtelse för likvidering av skuld — överlåtelse för skens skull?

Besvär av fru S. angående inkomst- och förmögenhetstaxering år 1957. — Fru S. ägde tillsammans med en bror och en syster aktierna i ett bolag. År 1955 övertog brodern systrarnas aktier i bolaget för 1 milj. kr till var och en av dem genom att de övertog hans fordran på bolaget till motsvarande belopp. För samma belopp sålde sedan bolaget till envar av systrarna en fabriksfastighet respektive tomträtt med byggnader. Därvid kvittades köpeskillingen mot bolagets skuld till systrarna. Samtidigt arrenderade bolaget fastigheterna av systrarna till år 1970 mot bl. a. en årlig avgift av 60.000 kr var. Efter år 1967 kunde envar av parterna påkalla arrendeavtalets upphörande genom att bolaget skulle återköpa var och en av fastigheterna kontant för 1 milj. kr, omräknat efter gällande penningvärde. — Fru S. deklarerade under annan fastighet arrendeinkomst med 60.000 kr och yrkade avdrag för värdeminskning av byggnad efter 3 % av ett anskaffningsvärde av 890.300 kronor.

PN ansåg att verklig överlåtelse av fastighet icke förelegat och beskattade fru S. i stället för ränteinkomst av 60.000 kr och som förmögenhet fordran på 1 milj. kr i stället för fastighetens taxeringsvärde. — Med hänvisning till bl. a. villkoren i arrendeavtalet yttrade KR: De inskränkningar i fru S:s rätt till fastigheten, som de samtidigt med köpeavtalet upprättade handlingarna sålunda föreskriva, måste anses beröva fru S:s äganderätt dess väsentliga innehåll och giva anledning till antagande att avtalets form av köpeavtal icke motsvarat dess verkliga innebörd. KR lämnade PN:s beslut utan ändring. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 17/1 1967.)

Stiftelsefonder

Som fonder med endast begränsad skattskyldighet enligt 53 § 1 mom. e) KL har ansetts följande fonder, nämligen Södermalms högre läroanstalt för flickor minnesfond (premier, stipendier, understöd m. m.), Wallinska skolans studiefond (studieresor) samt teaterdirektrisen Anna Lundbergs och teaterdirektören Otto Elg-Lundbergs stipendiefond (studieresor). Däremot ansågs Anna Sandströms stipendiefond (studieresor m. m.) vid 1957—1963 års taxeringar icke befriad från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet, då fonden icke bedrivit verksamhet under resp. beskattningsår och förhållande enligt punkt 8 anv. till 53 § KL ansågs föreligga. För 1964 års taxering medgavs befrielse, enär verksamheten återupptagits och det fick antagas att fonden i fortsättningen kom att bedriva verksamhet i en omfattning som svarade mot avkastningen av fondens tillgångar. (RR:s utslag den 24/1 1967.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-05-21 21:48:09